

Miljøstyrelsen

Pr. mail til: mst@mst.dk

Cc: marvo@mst.dk

06-01-2026

EMN-2025-01123

1824890

Danske Regioners høringssvar til udkast til bekendtgørelse om anvendelse af restprodukter, jord, asfalt og sorteret bygge- og anlægsaffald og blandinger

Tak for udkastet til bekendtgørelse om anvendelse af restprodukter jord, asfalt og sorteret bygge- og anlægsaffald og blandinger, som vi har modtaget i høring den 17. november.

Vi sender hermed Danske Regioners tekniske bemærkninger.

Opbrudt forarbejdet asfalt

Indledningsvis ønsker vi at fremhæve, at det er positivt, at der nu kommer en opdatering af bekendtgørelsen, som indarbejder regler for opbrudt forarbejdet asfalt. Det har længe været regionernes ønske, at denne type restprodukt indgik i bekendtgørelsen.

Af § 18 stk. 2 fremgår, at knust asfalt kan ”anvendes som erstatning for primære råstoffer til etablering af veje, stier og pladser på de i bilag 4 nævnte betingelser for den pågældende kategori”.

Jf. [Miljøprojekt 1731](#) (2015) overholder knust asfalt generelt kravene for faststofindhold af de lettere kulbrinter og tjærestoffer fastlagt i bilag 1 i bekendtgørelsen.

Desværre kan det give anledning til forvirring, når der i § 18, stk. 2 alene henvises til bilag 4. Vi foreslår, at bestemmelsen præciseres, fx således:

Stk. 2. Opbrudt forarbejdet asfalt, som overholder kravene i bilag 1, inddeles i kategorierne A, B og C jf. bilag 4 og må uden tilladelse anvendes som erstatning for primære råstoffer til etablering af stier, veje og pladser på de i bilag 4 nævnte betingelser for den pågældende kategori, jf. dog § 19.

Sammenhæng mellem restproduktbekendtgørelse og jordflytningsbekendtgørelse

I forbindelse med opdatering af restproduktbekendtgørelsen er betegnelserne for kategorierne af anvendelse ændret fra 1, 2 og 3 til A, B og C. Dette sker for at undgå sammenblanding af kategorierne i restproduktbekendtgørelsen med de kategorier, der indgår i jordflytningsbekendtgørelsen.

Danske Regioner anbefaler, at man sammentænker og harmoniserer de krav, der stilles i de to bekendtgørelser, så der ikke opstår tvivl om, hvornår jord er omfattet af nærværende bekendtgørelse, og hvornår det er reglerne i jordflytningsbekendtgørelsen, der er gældende.

Det bør overvejes, om jord helt skal tages ud af restproduktbekendtgørelsen og i stedet håndteres i jordflytningsbekendtgørelsen. Alternativt bør restproduktbekendtgørelsen ændres, så genanvendelse af jord fremmes. Det foreliggende udkast til bekendtgørelse vurderes kun i begrænset omfang at være anvendelig for jord.

Det forekommer unødigt kompliceret at have to bekendtgørelser med to forskellige klassificeringer af jord. Man burde kunne anvende den samme klassificering af jord ved transport som ved genanvendelse. Dermed ville man vide, allerede inden man flytter jorden, hvad den kan bruges til. Ellers er der risiko for, at de to bekendtgørelser kommer til at spænde ben for hinanden.

- Samlet set synes ændringerne ikke at fremme bekendtgørelsens formål, som er *"...at nedbringe mængden af affald, der skal deponeres eller forbrændes, og på at reducere råstofforbruget"*.
- Generelt bidrager bekendtgørelsen ikke til at gøre det nemmere at genanvende jord. Dermed vil genanvendelse formentlig ofte blive fravalgt, og det vil skabe en øget efterspørgsel på den i forvejen pressede deponikapacitet – og på råstoffressourcerne.

Jord omfattet af bekendtgørelsen

Det er uklart om, og i givet fald hvornår, ren jord¹ er omfattet af bekendtgørelsen. I § 1, stk. 1 fastsættes bekendtgørelsens anvendelsesområde som "anvendelse af restprodukter, jord, (...)". I § 1, stk. 2 angives, hvilke materialer, der ikke er omfattet. Her undtages i nr. 1) jord, der er klassificeret som farligt affald, og i nr. 3) jord, der er forurenede med andre stoffer end de i bilag 4 nævnte, samt i nr. 5) jord, der tilføres råstofgrave (efter dispensation, jf. jordforureningslovens § 52). Da der således ikke er nogen undtagelse for ren jord, må den antages at være omfattet af bekendtgørelsen.

I § 2, nr. 11) defineres jord imidlertid lidt utraditionelt som *"Forurenede jord og jord fra kortlagte ejendomme, en kortlagt del af en ejendom eller et areal, som anvendes til offentlig vej"*. Ren jord er således efter ordlyden i § 1 omfattet af bekendtgørelsen, men uden for definitionen af jord i § 2.

Der opstår yderligere tvivl, når bearbejdning af jord nævnes under definitionen af forarbejdning i § 2, nr. 10. Betyder det, at bearbejdning af ren jord – f.eks. sortering – medfører, at jorden bliver omfattet af restproduktbekendtgørelsen?

Der opstår også tvivl om, hvorvidt jord uden for kortlagte arealer mv. automatisk skal behandles som kategori A-jord?

¹ Ren jord defineres som jord der ikke har indhold af forurenende stoffer iht. Miljøstyrelsens kvalitetskriterier for jord.

- Danske Regioner vurderer, at hvis al jord omfattes af bekendtgørelsen, så risikerer det at hindre genanvendelse/nyttiggørelse, da det både praktisk og administrativt bliver for omfattende.

Genanvendelse af bygge- og anlægsaffald

Det er efter bekendtgørelsens ordlyd uklart, hvornår sorteret byggeaffald er omfattet af bekendtgørelsen. Det er desuden uklart, om bekendtgørelsens krav også gælder fx genanvendelse af knust beton som tilslag i ny beton som erstatning for sten og sand. Dette har betydning for indsatsen for at øge genanvendelsen af sekundære råstoffer fra nedrivninger til at erstatte råstoffer i nye byggematerialer.

Miljøstyrelsen er i høringsperioden blevet kontaktet telefonisk og har oplyst, at Restproduktbekendtgørelsen kun drejer sig om den type anvendelser, der er beskrevet i bilaget, fx vejfyld, og at den derfor ikke gælder for genanvendelse af beton.

- Vi ønsker, at det præciseres, hvornår sorteret byggeaffald er omfattet af bekendtgørelsen.
- Vi ønsker desuden, at det præciseres, at genanvendelse af beton i ny beton ikke er underlagt restproduktbekendtgørelsen, da der ikke er tale om den type anvendelser, der er beskrevet i *"Bilag 4: Kategorisering og anvendelse"*.

Kvalitet og egenskaber af restprodukter

Der introduceres i § 2 punkt 10) et forarbejdningsbegreb i bekendtgørelsen, herunder begrebet "kvalitet og egenskaber". I øvrige dele af bekendtgørelsen fremgår det, at et produkts anvendelse hovedsageligt reguleres efter dets miljøkemiske egenskaber. Bekendtgørelsen bør forholde sig til både kvalitet og egenskaber, oparbejdning/forædling, opretholdelse og nedgradering. Det er vigtigt, at restprodukter kan anvendes, hvor der er størst muligt potentiale, og det kan introduktionen af disse begreber være med til at sikre. Samtidig er disse begreber kendt fra råstofloven.

Eksempler:

- Når tegl nedknuses, er det et tidligere produkt fremstillet til et originalt formål. Nedknusning fører til, at den originale egenskab mindskes. Dermed nedgraderes egenskaben, men materialet kan nyttiggøres på anden vis.
- Jord til sortering er en neutral, ubearbejdet masse, der ved fx sortering, kalkstabilisering eller som kompakteret ler forædles, så det originale materiale får forbedrede egenskaber.

Denne veksling af egenskab og kvalitet vil som en del af vurderings- og forvaltningsgrundlaget for restprodukter give et mere virkelighedsnært billede af håndteringen af materialer og øge potentialet for genanvendelse. Den vil ligeledes kunne bruges ved regulering og håndtering af nutidige og fremtidige teknologier til at oparbejde, rense eller nyttiggøre materialer, set ud fra en samlet egenskabsbetragtning.

Særligt for jord vil det give grundlag for, at jordens sammensætning samt geotekniske og miljøkemiske egenskaber vil skulle afklares og indgå i en vurdering af egnethed til anvendelse – i stedet for at det alene er miljøkemi, der, når det kommer til stykket, ikke siger noget om, hvad man fysisk kan bruge jorden/råmaterialet til.

- Danske Regioner ønsker, at kvalitet og egenskaber af et restprodukt indgår i vurderingen af den fremtidige anvendelse.

Kortlægning eller ikke kortlægning - hvad skal der ske, når anvendelsen ophører?

Regionerne kortlægger ofte udlæg af fx affaldsforbrændingsslagger i henhold til restproduktbekendtgørelsen. Det betyder, at et udlæg af affaldsforbrændingsslagger, fx under en kørevej eller en plads vil blive omfattet af jordforureningslovens kortlægning som forurenede på vidensniveau 2. Regionerne oplever imidlertid ofte, at oplysningen om at et udlæg vil føre til en forureningskortlægning, fører til at udlægget droppes. Dermed er kortlægningen efter jordforureningsloven med til at hindre den ønskede genanvendelse.

Regionerne er åbne for ikke at kortlægge udlæg af restprodukter, som er godkendt af andre myndigheder. Det kræver dog, at der i tilladelsen/godkendelsen er stillet krav til, hvad der skal ske ved ophør/bortskaffelse af det udlagte. Det kunne fx være som et generelt krav, som en del af bilag 4.

- Danske Regioner anser det derfor som en mangel, at udkastet til restproduktbekendtgørelsen ikke forholder sig til ophør af den anmeldte anvendelse.

PFAS

Der er positivt, at man i forbindelse med fraktionerne "bygge- og anlægsaffald" samt "forarbejdede blandinger" har forholdt sig til indholdet af sum af 4 PFAS, og at det maksimale indhold er fastsat på niveau med de gældende jordkvalitetskriterier for sum af 4 PFAS.

Samtidig er det dog problematisk, at man ikke på samme måde forholder sig til indholdet af PFAS i jord som restprodukt. Et dansk studie² har vist, at der altid er indhold af PFAS i overfladejord, oftest i koncentrationer under de gældende jordkvalitetskriterier, men i særlige tilfælde, fx langs den jyske vestkyst, også i niveauer over jordkvalitetskriteriet for sum af 4 PFAS.

- Det anbefales, at der, hvis jord bibeholdes som en del af bekendtgørelsen, også fastsættes krav til faststofindhold for visse stoffer, herunder PFAS.

² [Diffus forurening og i forvejen forekommende niveauer af PFAS i danske jorde - Miljøstyrelsen](#)

Muligheder for genanvendelse af jord og restprodukter generelt

Danske Regioner finder det positivt, at der med udkastet til bekendtgørelse kommer klare regler for anvendelse af restprodukter mv. inden for forskellige typer af anvendelse, som angivet i bekendtgørelsens bilag 4. Som beskrevet i bekendtgørelsens § 1, er et af formålene med bekendtgørelsen at reducere råstofforbruget. Danske Regioner bakker op om dette formål og ønsker, at bekendtgørelsen fremmer genanvendelsen af så mange restprodukter og jordpartier mv. som muligt, så forbruget af nye råstoffer kan nedbringes. Der er desværre stor risiko for, at bekendtgørelsen i det foreliggende udkast virker modsat.

Samtidig er kapaciteten til deponering af jord mangelfuld, og det er Danske Regioners holdning, at deponering af jord bør undgås, hvis jorden i stedet kan nyttiggøres.

Danske Regioner finder det dog problematisk, at der kun indgår et fåtal af forurenende stoffer i kategoriseringen af restprodukterne, og særligt for jord er dette problematisk. Man kan spørge sig selv, hvor meget af Danmarks forurenede jord, der reelt vil være omfattet af denne meget snævre definition på forurenede jord, når hverken olie, tjærestoffer eller PFAS indgår.

Danske Regioner anbefaler, at man, hvis man ønsker at bibeholde jord i bekendtgørelsen, udvider anvendelsesmulighederne, særligt i form af en udvidet stofliste, ved at skele til den tyske forordning for genanvendelse af jord og byggemateriale fra 2023.³ I denne forordning er der klare retningslinjer for genanvendelse af jord og bygge- og anlægsaffald, herunder krav til indhold af stoffer i relation til både placering ift. drikkevandsområder samt dæklag over grundvandsressourcen. Der kommer en evaluering af forordningen i 2026, som kan danne grundlag for en nærmere vurdering af, hvordan forordningen kunne give inspiration til dansk praksis.

- Danske Regioner anbefaler i øvrigt, at man sammentænker og harmoniserer de jordklasser og krav, der stilles efter henholdsvis jordflytningsbekendtgørelsen og nærværende bekendtgørelse.

Tekstnære kommentarer

§ 1, stk. 1

Med henvisning til Miljørapport oktober 2025 pkt. 1.1. foreslås bekendtgørelsen § 1 stk.1 rettes med tilføjelse af tekst markeret **med rødt**:

*Bekendtgørelsen fastsætter regler om anvendelse af restprodukter, jord, opbrudt forarbejdet asfalt og sorteret, sorteret forarbejdet bygge- og anlægsaffald og forarbejdede blandinger til bygge- og anlægsarbejder og om anvendelse af sorteret, uforurenede bygge- og anlægsaffald med henblik på **at øge nyttiggørelsen** og nedbringe mængden af affald, der skal deponeres eller forbrændes, og på at reducere råstofforbruget.*

³ <https://kpmg-law.de/en/mantelverordnung-new-rules-for-mineral-substitute-building-materials/>

§ 1, stk. 2, punkt 3)

Det er uklart, hvordan forurenede jord er defineret her. Normalt er forurenede jord defineret som jord, hvor indholdet af forurenende stoffer overskrider afskæringskriterierne. Men som bemærket under § 12, punkt 3), er realiteten, at de angivne eluat-grænseværdier alle ligger noget under de normale afskæringskriterier for jord, og det er uklart, hvilken sammenhæng der er mellem indholdet i en almindelig jordprøve og den grad af udvaskning, der sker.

§ 2, punkt 6)

Hvorfor er diger, dæmninger, terrænregulering og anlæg på søterritoriet udeladt? Det er netop ved den slags projekter, der kan være et stort ressourcepotentiale. Jf. miljørapporten udgår muligheden for at bruge kategori A (altså den nye reneste fraktion) helt fra den slags projekter. Betyder det, at jord, der reguleres som restprodukt/forarbejdet jord, ikke kan bruges i diger og lignende fremover?

§ 2, punkt 11)

I dette punkt er det angivet, at jord fra "offentlig vej" på forhånd er klassificeret som forurenede jord. Vi opfordrer til, at også private veje omfattes. Mange offentlige veje bliver nedklassificeret til private veje, men opbygningen og forureningsindholdet er som udgangspunkt den samme.

I øvrigt angives der i bilag 4 blot "veje".

§ 2, tidligere punkt 12) / § 33, tidligere punkt 6)

§ 2, tidligere punkt 12) er slettet. Betyder det, at intet på forhånd kan være "uforurenede bygge- og anlægsaffald"? Og dermed, at alt skal prøvetages for at kunne indgå under restproduktbekendtgørelsen?

Tilsvarende er punkt 6) under § 33 (tidl. § 16) slettet. Altså, at restprodukter og jord, der opgraves fra eksisterende bygge- og anlægsarbejder i forbindelse med renovering af bygge- og anlægsarbejdet, må anvendes på stedet uden anmeldelse. Hvis dette ikke længere er muligt, vil det besværliggøre/mindske nyttiggørelse.

§ 12, punkt 3)

Al jord håndteret efter restproduktbekendtgørelsens kategorier A, B og C skal jf. denne bestemmelse afgrænses med markeringsnet. Det vil medføre en ubegrundet byrde, når der for alle stofferne angivet i bilag 4 er tale om eluat-grænseværdier, der ligger betragteligt under jordkvalitetskriterierne og/eller afskæringskriterierne, og der altså ikke er tale om forurenede jord i henhold til jordforureningsloven. Markeringsnet anvendes normalt for at sikre, at borgere ikke kommer i kontakt med jorden.

Bilag 1-3

Der er behov for et flowdiagram eller lignende, der tydeliggør sammenhængen mellem bilag 1-3 og bilag 4.

Bilag 4

- Vi forstår udkastet som om, at der fremad altid skal foretages eluatmålinger af restprodukter, herunder jord, jf. bilag 4. Hvis det er korrekt, så mener vi, at det er en meget væsentlig ændring og også vil mindske genanvendelse/nyttiggørelse og øge omkostningerne.
- Hvad er begrundelsen for krav om fast belægning til hovedparten af de angivne anvendelser i bilag 4? For eksempel er under anvendelse af Kategori A og B stillet krav om hhv. fast og tæt belægning for støjvolde – det må være en fejl. Dette gælder også for flere af de andre anvendelser.
- Hvordan er det tænkt, at kravet om fast/tæt belægning skal håndteres efter etableringen? F.eks. hvis virksamhed ændrer belægning fra tæt til grus. Regionen vil ikke altid kortlægge udlagte restprodukter, og selvom det vil blive kortlagt, så vil der ikke altid være krav om tilladelse efter jordforureningslovens § 8 (erhverv og ingen offentlig indsats).
- Anvendelsen "Fundamenter", bør ændres til "under fundamenter", da det må forstås, at restproduktbekendtgørelsen ikke regulerer genanvendelse af beton (i fundamenter), men udelukkende anvendelsen af "ubundne betonmaterialer" (under fundamenter).
- Stofferne angivet i tabellen bør listes alfabetisk.

Miljøvurderingsrapport

Den på høringsportalen vedlagte miljøvurdering af restproduktbekendtgørelsen er ikke gennemrettet. Der refereres således flere steder fortsat til kategorierne 1-3 (som med bekendtgørelsen ændres til A-C), og der er henvist til bestemmelser i bekendtgørelsen, som er blevet ændret eller rykket.

Det fremgår af miljøvurderingsrapporten, at restprodukter og jord, der opgraves fra eksisterende bygge- og anlægsarbejder i forbindelse med renovering af dette, kan anvendes på stedet uden anmeldelse, jf. § 16 stk. 6. I den forbindelse savnes en definition af "på stedet". Skal det fx forstås som inden for samme matrikel, projekt eller projektområde?

Med venlig hilsen

Bente Villumsen
Enhedschef
Danske Regioner